
PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0344

Dekarbonizace a modernizace rybolovu v EU a vývoj a zavádění rybolovných zařízení

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 18. prosince 2025 o dekarbonizaci a modernizaci rybolovu v EU a vývoji a zavádění rybolovných zařízení (2024/2123(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na články 3, 4, 9, 38, 174 a 349 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na Mezinárodní úmluvu o bezpečnosti lidského života na moři ze dne 25. května 1980,
- s ohledem na úmluvu o Mezinárodní námořní organizaci ze dne 17. března 1958,
- s ohledem na úmluvu o zřízení Mezinárodní organizace práce,
- s ohledem na dohodu přijatou dne 12. prosince 2015 na 21. konferenci smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu v Paříži (Pařížská dohoda),
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství¹,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné rybářské politice²,

---

¹ Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj>.

² Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 22, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj>.

- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1241 ze dne 20. června 2019 o zachování rybolovných zdrojů a ochraně mořských ekosystémů pomocí technických opatření³,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“)⁴,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1139 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond⁵,
- s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/591 ze dne 6. dubna 2022 o všeobecném akčním programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2030⁶,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1804 ze dne 13. září 2023 o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva⁷,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1805 ze dne 13. září 2023 o využívání obnovitelných a nízkouhlíkových paliv v námořní dopravě⁸,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2413 ze dne 18. října 2023, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001, nařízení (EU) 2018/1999 a směrnice 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů⁹,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2842 ze dne 22. listopadu 2023, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1224/2009, nařízení Rady (ES) č. 1967/2006 a (ES) č. 1005/2008 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU)

---

³ Úř. věst. L 198, 25.7.2019, s. 105,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1241/oj>.

⁴ Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>.

⁵ Úř. věst. L 247, 13.7.2021, s. 1,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1139/oj>.

⁶ Úř. věst. L 114, 12.4.2022, s. 22,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/591/oj>.

⁷ Úř. věst. L 234, 22.9.2023, s. 1,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1804/oj>.

⁸ Úř. věst. L 234, 22.9.2023, s. 48,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1805/oj>.

⁹ Úř. věst. L, 2023/2413, 31.10.2023,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>.

2016/1139, (EU) 2017/2403 a (EU) 2019/473, pokud jde o kontrolu rybolovu¹⁰,

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640),
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. ledna 2020 o Zelené dohodě pro Evropu¹¹,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 17. května 2021 o novém přístupu pro udržitelnou modrou ekonomiku v EU – Přeměna modré ekonomiky EU pro udržitelnou budoucnost (COM(2021)0240),
- s ohledem na sdělení Evropské komise ze dne 21. února 2023 o energetické transformaci odvětví rybolovu a akvakultury v EU (COM(2023)0100),
- s ohledem na příručku Komise z listopadu 2023 o možnostech financování ekologické transformace energetiky v odvětví rybolovu a akvakultury – podpora transformace energetiky v odvětví rybolovu a akvakultury prostřednictvím možností financování EU v rámci víceletého finančního rámce na období 2021–2027, nástroje NextGenerationEU a dalších nástrojů,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 21. února 2023 nazvané „Akční plán EU: ochrana a obnova mořských ekosystémů pro udržitelný a odolný rybolov“,
- s ohledem na své usnesení ze dne 14. září 2021 o posílení partnerství s nejvzdálenějšími regiony Unie¹²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 16. září 2021 o budoucích rybářích: přilákání nové generace pracovníků do odvětví rybolovu a vytváření pracovních míst v pobřežních komunitách¹³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 3. května 2022 na cestě k udržitelné modré ekonomice v EU: úloha odvětví rybolovu a akvakultury¹⁴,
- s ohledem na své usnesení ze dne 19. ledna 2023 o situaci drobného rybolovu v EU a výhledech do budoucna¹⁵,

---

¹⁰ Úř. věst. L, 2023/2842, 20.12.2023,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2842/oj>.

¹¹ Úř. věst. C 270, 7.7.2021, s. 2.

¹² Úř. věst. C 117, 11.3.2022, s. 18.

¹³ Úř. věst. C 117, 11.3.2022, s. 67.

¹⁴ Úř. věst. C 465, 6.12.2022, s. 2.

¹⁵ Úř. věst. C 214, 16.6.2023, s. 150.

- s ohledem na své usnesení ze dne 18. ledna 2024 o stavu provádění společné rybářské politiky a budoucích perspektivách¹⁶,
  - s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora č. 28/2022 s názvem „Přezkum 01/2022: Zdanění energie, stanovení ceny uhlíku a dotace na energie“ a na zprávu z roku 2020 s názvem „Zvláštní zpráva č. 26/2020: Mořské prostředí: Ochrana EU je široká, ale nesahá do hloubky“,
  - s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora č. 25/2023 nazvanou „Politika EU v oblasti akvakultury – Stagnující produkce a nejasné výsledky navzdory navýšení finančních prostředků EU“,
  - s ohledem na zprávu svého oddělení vědeckých prognóz z června 2023 nazvanou „Decarbonising the fishing sector: Energy efficiency measures and alternative energy solutions for fishing vessels“ (*Dekarbonizace odvětví rybolovu: opatření v oblasti energetické účinnosti a alternativní energetická řešení pro rybářská plavidla*),
  - s ohledem na doporučení poradního sboru pro Baltské moře ze dne 3. října 2023 týkající se energetické transformace odvětví rybolovu v Baltském moři,
  - s ohledem na doporučení poradního sboru pro severozápadní vody ze dne 28. listopadu 2023 ke sdělení Komise nazvané „Energetická transformace odvětví rybolovu a akvakultury v EU“,
  - s ohledem na zprávu služby programu Copernicus v oblasti změny klimatu a Světové meteorologické organizace ze dne 15. dubna 2025 nazvanou „European State of the Climate 2024“ (*Evropský stav klimatu 2024*),
  - s ohledem na doporučení poradního sboru pro Severní moře ze dne 19. května 2025 k hodnocení společné rybářské politiky,
  - s ohledem na zprávu Evropského vědeckého poradního výboru pro změnu klimatu ze dne 2. června 2025 nazvanou „Vědecké poradenství pro změnu evropského právního rámce pro klima – stanovení cílů v oblasti klimatu za účelem posílení strategických priorit EU“,
  - s ohledem na článek 55 jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Výboru pro rybolov (A10-0236/2025),
- A. vzhledem k tomu, že dosažení klimatické neutrality do roku 2050 vyžaduje ambiciózní, sociálně-ekonomicky spravedlivou, inkluzivní a udržitelnou transformaci odvětví rybolovu EU založenou na

¹⁶ Úř. věst. C, C/2024/5734, 17.10.2024,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/5734/oj>.

rovnováže mezi ochranou životního prostředí, sociální spravedlností a hospodářskou životaschopností, jež bude podporována veřejnými investicemi a inovacemi;

- B. vzhledem k tomu, že řešení problémů souvisejících s klimatem i životním prostředím a dosažení cílů Pařížské dohody jsou ve středu sdělení Komise o Zelené dohodě pro Evropu z roku 2019;
- C. vzhledem k tomu, že oceány pohlcují přibližně 30 % celosvětových emisí oxidu uhličitého;
- D. vzhledem k tomu, že v nejhrošším případě se odhaduje, že rybářské loďstvo EU vypouští 0,015 % celosvětových emisí uhlíku; vzhledem k tomu, že loďstvo EU již své emise snížilo o více než 52 % ve srovnání s rokem 1990;
- E. vzhledem k tomu, že toto výrazné snížení lze vysvětlit zmenšením rybářského loďstva EU, zlepšením energetické účinnosti plavidel a zvýšením výnosů rybolovu; vzhledem k tomu, že však odvětví rybolovu čelí požadavkům na dekarbonizaci, které by mu mohly způsobit nepřiměřené náklady;
- F. vzhledem k tomu, že energetické produkty dodávané k využití jako palivo pro plavbu ve vodách EU, včetně rybolovu, jsou v současné době podle směrnice o zdanění energie plně osvobozeny od zdanění;
- G. vzhledem k tomu, že odvětví rybolovu EU čelí značným výzvám spojeným se změnou klimatu, od nepříznivějších povětrnostních podmínek na moři až po migraci rybích populací v důsledku teplejších teplot moří;
- H. vzhledem k tomu, že boj proti změně klimatu je naléhavý a nutný k tomu, aby bylo možné řešit trojí planetární krizi, která postihuje oceány, a zabránit dalším nepříznivým dopadům na společnost a hospodářství tak, aby se zajistilo, že budoucí generace, včetně budoucích generací rybářů, budou lépe připraveny na to, čelit nevyhnutelným dopadům změny klimatu;
- I. vzhledem k tomu, že mořské plody jsou celosvětově nejzdravějším zdrojem živočišných bílkovin s nejnižší uhlíkovou stopou, avšak EU stále závisí na dovozu u více než 70 % své spotřeby mořských plodů;
- J. vzhledem k tomu, že přechod na alternativní paliva a nízkouhlíkové pohonné systémy vyžaduje značné investice do technologického vývoje, konstrukce plavidel, výcviku posádek a přístavní infrastruktury a musí jej doprovázet veřejná podpora, aby byl zajištěn jeho úspěšný rozvoj, zavádění, přístupnost a cenová dostupnost pro všechny segmenty loďstva, zejména pro drobný a tradiční rybolov;
- K. vzhledem k tomu, že žádné alternativní palivo a technologie v současné době nenabízí konečné, dostupné a škálovatelné řešení

pro úplnou dekarbonizaci rybářského loďstva, ale je třeba aktivně podporovat jejich vývoj a pokrok prostřednictvím výzkumu, demonstračních projektů a cílených veřejných a soukromých investic, aby byla umožněna spravedlivá a včasná transformace;

- L. vzhledem k tomu, že partnerství pro transformaci energetiky, které bylo zahájeno v roce 2023, je cennou platformou, která má urychlit transformaci energetiky v odvětví rybolovu a akvakultury v EU a propojit příslušné zúčastněné strany;
- M. vzhledem k tomu, že 8. akční program pro životní prostředí nastiňuje závazek EU postupně ukončit dotace na fosilní paliva v celé EU;
- N. vzhledem k tomu, že ačkoli loďstvo pro drobný pobřežní rybolov představuje 76 % všech aktivních rybářských plavidel působících v EU, potýká se nadále s přetrvávajícími problémy při modernizaci lodí; vzhledem k tomu, že navzdory počtu plavidel je technologický vývoj i nadále omezený, zejména pokud jde o vhodné nové hybridní motory, a vysoké náklady na alternativní paliva ve srovnání s fosilními palivy narušují proces transformace; vzhledem k tomu, že je naléhavě nutné přijmout cílená opatření na podporu transformace drobného rybolovu;
- O. vzhledem k tomu, že rybáři, zejména drobné subjekty, jsou zásadními spojenci při ochraně mořských ekosystémů a měli by být plně zapojeni do provádění a monitorování politik podporujících přechod k udržitelným rybolovným postupům s malým dopadem;
- P. vzhledem k tomu, že cílem společné rybářské politiky je zaručit náležité zachování a řádné řízení mořských biologických zdrojů a zajistit, aby činnosti v oblasti rybolovu byly dlouhodobě udržitelné z hlediska životního prostředí a byly řízeny způsobem, jenž je v souladu s cílem dosáhnout přínosů v hospodářské a sociální oblasti a v oblasti zaměstnanosti a přispět k potravinovému zabezpečení;
- Q. vzhledem k tomu, že Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond (ENRAF) má pravidla na podporu dekarbonizace, inovací a sociální udržitelnosti v odvětví rybolovu, ale jeho účinný přínos závisí na spravedlivém přístupu, snížení administrativní zátěže a plném souladu s cíli spravedlivé a inkluzivní transformace;
- R. vzhledem k tomu, že z prostředků EU z fondu ENRAF a v souladu s pravidly společné rybářské politiky v zásadě lze podporovat zlepšování bezpečnosti a energetické účinnosti; vzhledem k tomu, že je však třeba zvážit méně restriktivní podmínky, aby se zajistilo, že členské státy a regiony budou schopny uspokojit potřeby dekarbonizace a modernizace svých rybářských loďstev a zároveň zabránit nadměrné kapacitě nebo nadměrnému rybolovu na úrovni jednotlivých segmentů nebo celého vnitrostátního loďstva;
- S. vzhledem k tomu, že Evropský účetní dvůr uvedl, že „ENRAF by

neměl být využíván k financování opatření na zvýšení rybolovné kapacity lodí¹⁷;

- T. vzhledem k tomu, že příslušné provádění by mělo respektovat obrovskou regionální rozmanitost rybářského loďstva EU a nesmí uplatňovat univerzální přístup, zejména v nejvzdálenějších regionech;
- U. vzhledem k tomu, že nejvzdálenější regiony čelí specifickým omezením, jako je odlehlost, ostrovní povaha, malý trh a omezená konektivita, což je třeba při provádění politik v oblasti rybolovu plně zohlednit, a to i prostřednictvím upravených kritérií způsobilosti v rámci ENRAF a flexibility, pokud jde o pravidla pro obnovu kapacity a loďstva;
- V. vzhledem k tomu, že inovativní lovná zařízení a techniky mohou hrát klíčovou úlohu při zvyšování environmentální udržitelnosti, provozní účinnosti a snižování spotřeby paliva a je třeba je podporovat prostřednictvím cílených veřejných a soukromých investic, sdílení znalostí a rychlejších procesů hodnocení s cílem umožnit jejich širší zavádění;
- W. vzhledem k tomu, že inovativní lovná zařízení musí přejít z prototypové fáze do ukázkové fáze, aby bylo možné s podporou ENRAF vyzkoušet jejich účinnost a účelnost za skutečných podmínek jejich použití;
- X. vzhledem k tomu, že některé současné rybolovné techniky jsou velmi náročné na palivo, způsobují tomuto odvětví značné náklady a mají obzvláště vysokou uhlíkovou stopu;
- Y. vzhledem k tomu, že způsob, jak jsou používány některé rybolovné techniky, má různý dopad na ukládání uhlíku v oceánech a v závislosti na několika faktorech, jako je druh rybolovu, mohou být z vědeckého hlediska rovněž považovány za udržitelné a slučitelné s dosažením cílů ochrany mořského dna;
- Z. vzhledem k tomu, že je zásadně důležité podporovat výzkum a vývoj alternativních motorů a paliv a jejich účinné využívání, zlepšení energetické náročnosti plavidel prostřednictvím jejich dovybavení nebo inovativní námořní architektury a vývoj nových udržitelných lovných zařízení a metod, jakož i technologií, které budou snižovat vedlejší úlovky, zlepšovat palivovou účinnost a minimalizovat narušení mořského dna, a investovat do tohoto výzkumu a vývoje, a to s cílem podporovat spravedlivý a vědecky podložený přechod

---

¹⁷ Evropský účetní dvůr, „Mořské prostředí: ochrana EU je široká, ale nesahá do hloubky“, Úřad pro publikace, 2020, <https://data.europa.eu/doi/10.2865/134960>.

k udržitelnému rybolovu a dosáhnout cílů právních předpisů EU v oblasti rybolovu;

- AA. vzhledem k tomu, že potřeba modernizovat, dekarbonizovat a zajistit spravedlivou energetickou transformaci představuje rovněž příležitost ke zlepšení pracovních a životních podmínek na palubách, což je nezbytné pro zajištění dobrých životních podmínek rybářů, přilákání nových generací do tohoto odvětví a zvýšení inkluzivnosti povolání v oblasti rybolovu, zejména pro ženy a mladé lidi;
- AB. vzhledem k tomu, že úspěšná spravedlivá transformace odvětví rybolovu vyžaduje inkluzivní správu založenou na vědeckých důkazech a aktivní zapojení příslušných zúčastněných stran, včetně rybářů, pobřežních komunit, výzkumných pracovníků a regionálních orgánů;
- AC. vzhledem k tomu, že udržitelná vnitrozemská a mořská akvakultura, chov měkkýšů a řas mohou přispět k širší dekarbonizaci odvětví potravin z vodních organismů v EU a snížit uhlíkovou stopu jejich dovozu;

Dekarbonizace a transformace v oblasti energie

1. zdůrazňuje, že dosažení klimatické neutrality do roku 2050 v souladu s cíli Zelené dohody pro Evropu, právními předpisy EU a Pařížskou dohodou OSN vyžaduje strukturovanou, inkluzivní a spravedlivou transformaci ve všech odvětvích rybolovu a akvakultury v EU;
2. zdůrazňuje, že tato transformace musí smysluplně přispět k cílům EU v oblasti klimatu, aniž by byla ohrožena odolnost nebo sociální a hospodářská stabilita rybářských komunit, a zároveň zajistit ochranu jejich živobytí v souladu se třemi pilíři udržitelného rozvoje;
3. zdůrazňuje, že je zapotřebí realistický a postupný plán dekarbonizace, jenž bude založen na nejlepších dostupných vědeckých poznatcích a údajích a sladí technologický vývoj, logistická zlepšení, dostupnost alternativních paliv a legislativní harmonogramy s cílem umožnit jeho proveditelné a účinné zavedení ve všech segmentech loďstva;
4. vyzývá k přijetí koordinovaných a dlouhodobých politických rámců, jako jsou priority uvedené ve sdělení Komise ze dne 5. června 2025 nazvaném „Evropský pakt pro oceány“ (COM(2025)0281), s cílem dekarbonizovat rybolov a akvakulturu a zajistit, aby nezůstala opomenuta žádná skupina loďstva ani region;
5. uznává, že dekarbonizace a transformace energetiky představují pro odvětví rybolovu významnou výzvu, zejména pro menší subjekty s omezenou finanční a technickou kapacitou; připomíná, že dosažení inkluzivní a spravedlivé transformace vyžaduje odstranění strukturálních překážek v přístupu, včetně vysokých vstupních

nákladů, nedostatečné odborné přípravy a nedostatečné přístavní infrastruktury; zdůrazňuje, že vzhledem k rozmanitosti loďstev, regionů a socioekonomického kontextu v celé EU zde není vhodný univerzální přístup; připomíná, že loďstvo pro drobný pobřežní rybolov představovalo v roce 2021 76 % aktivního loďstva EU a téměř celé loďstvo v nejvzdálenějších regionech EU;

6. zdůrazňuje, že v rámci loďstva EU existují významné omezení a překážky pro investice do modernizace, energetické účinnosti a udržitelnosti plavidel; zdůrazňuje proto, že aby bylo dosaženo cílů EU v oblasti dekarbonizace, je třeba zvažovat nejen modernizaci plavidel, ale s ohledem na vysoké průměrné stáří loďstva 31,5 roku také možnosti jejich výměny za nová;
7. navrhuje proto, aby se ve spolupráci se soukromými subjekty a s podporou vnitrostátních a unijních finančních prostředků prosazovala podpora režimů výměny plavidel za nová, aby se usnadnila obnova loďstva s modernějšími, bezpečnějšími a ekologičtějšími plavidly, zvýšila se atraktivita tohoto odvětví s cílem lépe dosahovat generační obměny a vybudovala se důvěra mezi odvětvím rybolovu, veřejnými institucemi, orgány a investory;
8. vyjadřuje politování nad tím, že stávající rámec společné rybářské politiky a ENRAF výrazně omezuje možnosti veřejné podpory, což odrazuje i od soukromých investic do obnovy plavidel a brání potřebnému vývoji ve prospěch dekarbonizace rybářského loďstva EU; vyzývá proto ke změně současného legislativního rámce; vyjadřuje politování nad tím, že současné finanční pobídky jsou k uspokojení potřeb tohoto odvětví nedostatečné, a trvá na tom, že je třeba vypracovat a zavést nové mechanismy k zajištění finančního pákového efektu;
9. vyzývá Komisi, aby určila a vytvořila dodatečné a dostatečné nástroje financování nad rámec ENRAF, včetně inovativních modelů financování, s cílem podpořit rozsáhlé investiční potřeby tohoto odvětví v oblasti dekarbonizace a transformace energetiky;
10. doporučuje, aby Komise podporovala výzkum v oblasti konstrukce plavidel, včetně inovací nad rámec pohonných systémů, jako je zlepšení hydrodynamiky trupu, používání lehkých kompozitních materiálů a nahrazení hydraulicko-mechanických systémů elektrickými pohony;
11. bere na vědomí, že jakmile budou k dispozici technická řešení a dostatečná finanční podpora, členské státy zváží možnost zahrnutí úsilí o dekarbonizaci do kritérií pro přidělování rybolovných kvót hospodářským subjektům v souladu s článkem 17 společné rybářské politiky;
12. zdůrazňuje, že transformace energetiky musí být inkluzivní a přístupná všem segmentům odvětví, a proto je třeba se jí

v souvislosti s rozvojem politiky EU plně zabývat, zejména v případě drobných a tradičních rybářů, a podporovat ji veřejnými investicemi, odbornou přípravou a předáváním znalostí;

13. uznává, že v současné době žádná technologie pohonu nebo paliva nenabízí konečné řešení dekarbonizace a transformace energetiky v odvětví rybolovu vzhledem k velké škále různých typů plavidel, provozních profilů a regionální různorodosti velkého rozsahu;
14. upozorňuje na skutečnost, že univerzální přístup nebude vhodný, neboť nové technologie, jako jsou alternativní palivová řešení, nebudou schopny uspokojit potřeby všech loďstev; zdůrazňuje, že je třeba posoudit energetickou situaci rybářských plavidel s cílem maximalizovat jejich účinnost a že bude třeba zohlednit potřeby jednotlivých loďstev;
15. zdůrazňuje, že je třeba poskytovat odpovídající podporu a investice, aby se zabránilo rostoucím nákladům na paliva, a zdůrazňuje, že dokud nebudou v komerčním rozsahu dostupné čisté technologie pohonu nebo alternativní zdroje energie a dokud nebude legislativní rámec přizpůsoben jejich provádění, neměla by být pro rybářské loďstvo EU zavedena žádná pravidla upravující zdanění paliv na úrovni EU, neboť taková opatření by zhoršila socioekonomické výzvy, jimž rybářské společnosti již tak čelí v důsledku vysokých cen energií a inflace;
16. zdůrazňuje, že změna pohonných systémů s sebou kromě úpravy plavidel nutně nese významné změny přístavní infrastruktury a zařízení;
17. vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s členskými státy zvážila systémy, které lépe usnadní a podpoří investice do čisté energie, které budou přizpůsobené místní realitě a potřebám, s cílem podpořit transformaci energetiky a zajistit spravedlivý přechod na dekarbonizaci a energetickou transformaci loďstva;
18. zdůrazňuje, že opatření v oblasti modernizace, dekarbonizace a energetické transformace musí odrážet potřebu přizpůsobených a dostupných režimů podpory, aby byla zajištěna environmentální a hospodářská životaschopnost loďstva; zdůrazňuje, že je nezbytné, aby finanční prostředky EU, jako je ENRAF, byly spolu se státní podporou a soukromými fondy poskytovány na nezbytné investice do přístavů, energetické infrastruktury a plavidel, a to od návrhu až po dodání, s cílem zajistit potřebný prostor pro dekarbonizaci a transformaci energetiky, zvýšit sociální tonáž plavidel tak, aby plavidla byla vybavena odpovídajícími pracovními prostory a prostory pro posádku sloužícími k odpočinku a aby posádka absolvovala odpovídající odbornou přípravu, a aby rovněž přispěly k udržitelnému využívání mořských zdrojů;

19. zdůrazňuje, že drobný a tradiční rybolov má obecně nižší dopady na životní prostředí a emise uhlíku, protože plní v závislosti na regionu zásadní úlohu v ekologické a sociální struktuře těchto regionů; vyzývá Komisi, aby úzce spolupracovala s členskými státy na vytváření a uplatňování podpůrných mechanismů pro drobný, tradiční a pobřežní rybolov, což umožní řešit specifické problémy, jimž tato část odvětví čelí;
20. zdůrazňuje, že finanční potřeby vyžadují hloubkovou studii Komise a řešení, která by zahrnovala i spořicí produkty evropských občanů a specializovaných bank, jako jsou námořní banky, s cílem nabídnout financování s podporou evropské záruky na dotčené finanční produkty a s podporou Evropské investiční banky;
21. vyzývá k plnému provádění společné rybářské politiky s cílem zajistit, aby činnosti v oblasti rybolovu a akvakultury byly řízeny spravedlivým způsobem, vytvářely socioekonomické přínosy, přispívaly k dostupnosti potravinářských produktů a minimalizovaly vliv jejich činností na přírodní stanoviště a mořské ekosystémy a aby zároveň obnovovaly a udržovaly populace lovených druhů nad úrovněmi, při nichž se dosahuje maximálního udržitelného výnosu; domnívá se, že společná rybářská politika musí být uplatňována s přihlédnutím ke specifickým rysům jednotlivých mořských pánví; zdůrazňuje, že je důležité plně mobilizovat ENRAF, aby se podpořilo provádění společné rybářské politiky a energetické transformace loďstva; vyjadřuje politování nad tím, že společná rybářská politika a ENRAF ukládají přísná kapacitní omezení založená na tonáži, omezují instalaci nových pohonných systémů a skladování paliva a brání zlepšení bezpečnosti, pracovních podmínek a základního pohodlí rybářů;
22. připomíná, že v probíhajícím hodnocení společné rybářské politiky a jejím případném přezkumu by se měla posoudit a zohlednit situace loďstva EU a nezbytná zlepšení; zdůrazňuje, že je odpovědností členských států řídit své vnitrostátní kapacitní stropy, jak je stanoveno ve společné rybářské politice; poukazuje na to, že v odvětví rybolovu uplatňování těchto limitů spolu s restriktivním přístupem členských států vytvořilo překážky pro dekarbonizaci a energetickou transformaci loďstva; zdůrazňuje, že je důležité podporovat prostřednictvím společné rybářské politiky a ENRAF dosažení udržitelného rybářského loďstva EU v jeho třech rozměrech, a to díky odpovídajícímu a potřebnému financování v budoucím víceletém finančním rámci;
23. vítá skutečnost, že současný ENRAF zavádí možnost přispět ke zlepšení pracovních, životních a bezpečnostních podmínek na plavidlech EU, aniž by se zvýšila jejich rybolovná kapacita, přičemž zvláštní pozornost je věnována pobřežním a drobným pobřežním rybářským plavidlům; zdůrazňuje, že ENRAF přispívá k udržitelnosti rybolovu a modré ekonomiky a přispívá k provádění cíle OSN

v oblasti udržitelného rozvoje č. 14; vyjadřuje však znepokojení nad tím, že členské státy tyto možnosti ve velké míře nevyužívají, a domnívá se, že příliš restriktivní pravidla vytvořila v této souvislosti překážky;

24. zastává názor, že snížení závislosti na fosilních palivech by nemělo vést k závislosti EU na třetích zemích, pokud jde o rozvoj, výstavbu a modernizaci loďstva EU; poukazuje na to, že strategická autonomie EU musí být ústředním prvkem všech politik, včetně dekarbonizace, energetické transformace a modernizace loďstva, a to zejména v rámci budoucí strategie pro námořní průmysl;
25. vyzývá k tomu, aby strategie pro námořní průmysl zahrnula rybářské loďstvo do svého cíle, jímž je podporovat modrou ekonomiku a zajistit nebo znovu získat celosvětové vedoucí postavení Evropy v oblasti námořních technologií;
26. zdůrazňuje, že za účelem nalezení konkrétních a realistických způsobů modernizace a dekarbonizace loďstva je nezbytný komplexní přístup v celém námořním hodnotovém řetězci (včetně majitelů lodí, přístavů, dodavatelů energie, loděnic, projekčních kanceláří, dodavatelů zařízení, klasifikačních společností, finančních subjektů, výzkumných pracovníků atd.), který vyžaduje spolupráci prostřednictvím iniciativ a programů na podporu plavidel s nulovými emisemi a přístavní infrastruktury;
27. v této souvislosti zdůrazňuje význam opatření pro stimulaci poptávky po udržitelných námořních palivech, jako je využívání politických nástrojů a cílů EU, a stimulaci a usnadňování zavádění potřebné infrastruktury;
28. vítá v této souvislosti práci Partnerství pro energetickou transformaci v odvětví rybolovu a akvakultury v EU, které Komise zahájila v roce 2023 a které má sloužit jako platforma pro spolupráci, jejímž účelem je urychlení transformace energetiky v odvětvích rybolovu a akvakultury v EU; zdůrazňuje význam spolupráce a dialogu v rámci tohoto partnerství, ale zdůrazňuje, že k tomu, aby byly cíle naplněny, musí vést ke konkrétním zlepšením podmínek, jež jsou pro dekarbonizaci potřebné;
29. upozorňuje na to, že je třeba posílit konkurenceschopnost odvětví a podpořit jeho udržitelnou transformaci tím, že se podnikům a pobřežním komunitám poskytne udržitelná budoucnost, a to vytvořením nového strategického paktu mezi EU a odvětvími rybolovu a akvakultury;
30. zdůrazňuje, že je třeba poskytovat pobídky pro aplikovaný výzkum a technologické inovace v oblasti oběhového hospodářství v odvětví rybolovu, včetně lovných zařízení, a to podporou pilotních iniciativ a územních projektů, které podporují součinnost mezi podniky v odvětví rybolovu, místními rybářskými akčními skupinami,

provozovateli zařízení na zpracování odpadu, společnostmi zabývajícími se recyklací a dalšími hospodářskými subjekty, s cílem zvýšit účinné využívání zdrojů, zlepšit konkurenceschopnost odvětví a vytvořit nové pracovní příležitosti na místní úrovni;

31. zdůrazňuje, že zeměpisná odlehlost, ostrovní povaha a malá rozloha nejvzdálenějších regionů vyžadují diferencovaný přístup k dekarbonizaci jejich odvětví rybolovu, a to vzhledem k obtížím, s nimiž se jejich loďstva potýkají při dodržování procesu dekarbonizace a modernizace, které s sebou nese technologická a udržitelná transformace; zdůrazňuje, že předchází nástroje financování, jako je program speciálně zaměřený na odlehlost a ostrovní charakter rybolovu, zohledňovaly specifické rysy těchto regionů uznané v článku 349 Smlouvy o fungování Evropské unie; zdůrazňuje, že tato skutečnost musí být do budoucna plně zohledněna při navrhování a provádění nástrojů financování, regulačních rámců a inovačních strategií;
32. konstatuje, že rybářská loďstva nejvzdálenějších regionů jsou převážně malá a zastarávají a čelí rostoucím bezpečnostním rizikům a zhoršujícím se pracovním a životním podmínkám; dále konstatuje, že jejich strukturální podmínky a dodatečné náklady v důsledku odlehlosti jsou navíc zhoršovány rostoucím vlivem extrémních povětrnostních podmínek; zdůrazňuje, že tato situace omezuje přístup ke zdrojům a ohrožuje potravinové zabezpečení a místní ekonomiky těchto území;
33. žádá, aby kritéria způsobilosti a investičních priorit v rámci ENRAF a dalších nástrojů EU byla uzpůsobena tak, aby zohledňovala strukturální omezení a environmentální zranitelnost nejvzdálenějších regionů a aby se zajistilo, že energetická transformace nebude prohlubovat nerovnosti ani bránit socioekonomické udržitelnosti těchto území;
34. zdůrazňuje, že drobný pobřežní rybolov, zejména v ostrovních a nejvzdálenějších regionech, je základním kamenem potravinového zabezpečení a hospodářské, sociální a kulturní struktury mnohých místních komunit, kde je přístup k čerstvým a zdravým zdrojům bílkovin úzce spojen s životaschopností místní rybolovné činnosti; vyzývá Komisi, aby zajistila, že cíle v oblasti životního prostředí budou plně slučitelné s hospodářskou udržitelností drobného pobřežního rybolovu;
35. vyzývá k posílení spolupráce se zeměmi mimo EU, které působí ve stejných námořních regionech a mořských oblastech, zejména v rámci regionálních organizací pro řízení rybolovu, je-li to vhodné a jsou již zřízené, s cílem vyměňovat si osvědčené postupy, koordinovat investice a stanovit společné cíle v oblasti dekarbonizace, transformace energetiky a environmentální udržitelnosti rybolovu, aby se zajistilo uplatňování společných

pravidel při současném dodržování zásady reciprocity
a spravedlivých podmínek pro všechny hospodářské subjekty;

36. konstatuje, že loďstva provádějící rybolov ve vzdálených vodách, jež působí v rozvojových zemích a na volném moři, čelí nepřekonatelné překážce spočívající v tom, že infrastruktury, jako jsou přístavy, loděnice a skladovací střediska pro nová paliva a pohonné systémy v těchto zemích, nejsou připraveny nebo nejsou vhodné k uspokojení potřeb dekarbonizovaných plavidel;
37. navrhuje, aby Komise přezkoumala dopady veškerého dovozu produktů rybolovu a akvakultury na emise uhlíku a životní prostředí s cílem zabránit nerovným podmínkám s globálními konkurenty, kteří nepodléhají podobně přísným regulačním rámcům nebo rovnocenným environmentálním, zdravotním a sociálním normám;

Modernizace

38. zdůrazňuje, že modernizace rybářského loďstva EU je klíčovým prvkem přechodu k udržitelnějšímu a odolnějšímu odvětví a měla by se zabývat technologickými i lidskými výzvami a zajistit, aby se souběžně se zlepšováním pracovních podmínek na palubě usilovalo o energetickou účinnost, digitální kapacitu a provozní bezpečnost;
39. opakuje, že zvýšená hrubá prostornost nebo přestavba konstrukce plavidel tak, aby vyhovovala alternativním pohonným systémům nebo zlepšením bezpečnosti, by neměly být považovány za přínos ke zvýšení rybolovné kapacity, a tudíž by neměly přispívat k riziku nadměrného rybolovu; zdůrazňuje, že oddělení rybolovné kapacity a hrubé tonáže v zájmu dekarbonizace, energetické transformace nebo zlepšení bezpečnosti je nezbytné pro spravedlivý politický rámec založený na důkazech;
40. vyzývá k tomu, aby veřejná podpora upřednostňovala modernizaci plavidel, která zajistí jak environmentální přínosy, tak sociální pokrok a zvýšenou kapacitu pro řádné uchovávání úlovků na palubě, včetně chladících a konzervačních systémů, a to v rámci vnitrostátních stropů kapacity;
41. vyzývá členské státy, aby využívaly finanční podporu EU a vnitrostátní finanční podporu k upřednostňování modernizačních strategií, které posilují dlouhodobou udržitelnost rybářských podniků, podporují místní hodnotové řetězce a zajišťují, aby rybáři mohli i nadále působit za spravedlivých, předvídatelných a ekonomicky životaschopných podmínek;
42. zdůrazňuje svůj názor, že generační obměna může jít ruku v ruce s cíli Zelené dohody pro Evropu a s potřebou zajistit digitální transformaci v rámci modré ekonomiky; konstatuje, že to vyžaduje nejen přilákání mladých lidí do odvětví rybolovu, ale také zajištění lepších pracovních a životních podmínek na palubě, poskytnutí

lepšího ubytování a zařízení, které přispěje k dobrým životním podmínkám posádek, zajištění řádné odborné přípravy a informací a poskytnutí atraktivních kariérních vyhlídek a příležitostí ke zlepšení jejich osobní situace – zejména poskytnutím spravedlivých a stabilních příjmových příležitostí a zajištěním udržitelnosti;

43. zdůrazňuje, že mladé generace rybářů přispívají k soudržnosti svých místních komunit, zejména v nejizolovanějších pobřežních regionech a v regionech s nedostatkem pracovních příležitostí, což jim umožňuje přispívat k hospodářským, sociálním a environmentálním zlepšením v tomto odvětví; zdůrazňuje rovněž, že je třeba posílit úlohu žen v tomto odvětví prostřednictvím větší mobility a pracovních příležitostí v celé EU bez obtíží nebo omezení, pokud jde o uznávání jejich dovedností a odborné přípravy; konstatuje, že by to pomohlo zlepšit image tohoto odvětví a zvýšit jeho atraktivitu;
44. domnívá se, že generační obměna nesmí vést ke kolizi mezi generacemi a měla by zahrnovat rybáře všech věkových kategorií s cílem zajistit vyvážený přístup k ekologické a digitální transformaci, aby se zajistilo, že nebude ztraceno dědictví zkušeností;
45. zdůrazňuje strategickou úlohu digitalizace, pokud jde o modernizaci, dekarbonizaci a energetickou transformaci rybářského loďstva, čímž se rovněžlepší provozní účinnost, bezpečnost na moři a pracovní podmínky rybářů; zdůrazňuje, že podpora digitálních nástrojů a systémů, které zlepšují navigaci, předpovědi počasí, komunikaci a sledovatelnost, zejména u malých loďstev, rovněž přispěje ke snižování nákladů na palivo a k ekonomicky životaschopnějšímu procesu dekarbonizace; zdůrazňuje, že digitální transformace musí jít ruku v ruce s odpovídající odbornou přípravou, budováním kapacit a navrhováním inkluzivních technologií, přičemž je třeba zohlednit rozmanitost uživatelů a zajistit, aby digitální řešení přispívala k lepšímu pracovnímu prostředí a spravedlivě rozdělovala technologické přínosy v celém odvětví;
46. zdůrazňuje, že je třeba provádět energetické audity rybářských plavidel prostřednictvím ENRAF; trvá na tom, že je třeba podporovat optimalizaci a modernizaci, kdykoli je to možné, s cílem zlepšit energetickou účinnost plavidel a podpořit využívání technologií, zejména umělé inteligence, k optimalizaci rybolovných tras, aby se rybolov dekarbonizoval cenově dostupnějším způsobem;
47. zdůrazňuje, že je důležité zlepšit shromažďování, dostupnost a využívání environmentálních, socioekonomických a provozních údajů v odvětví rybolovu, a to i prostřednictvím digitálních nástrojů a participativních monitorovacích přístupů; zdůrazňuje, že efektivní a včasné údaje mají zásadní význam pro rozhodování, jež je založené na vědeckých poznatcích, a pro přizpůsobení politik měnícím se ekologickým a hospodářským podmínkám; vyzývá k užší integraci znalostních systémů, včetně vědeckého výzkumu, tradičních znalostí

v oblasti ekologie a provozních údajů v reálném čase, s cílem podpořit pružnější, spravedlivější a udržitelnější správu rybolovu;

48. vyzývá k tomu, aby byly kromě úsilí o dekarbonizaci a transformaci energetiky vyčleněny zvláštní finanční prostředky na podporu úprav plavidel, které splňují minimální normy pro dobré pracovní podmínky pracovníků – v souladu s požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a mezinárodními úmluvami o práci na moři, jako je Úmluva Mezinárodní organizace práce z roku 2007 o práci v odvětví rybolovu – včetně přístupu k pitné vodě, bezpečnému ubytování, odpovídající výživě, ochraně před únavou a lékařské péči; domnívá se, že tato zlepšení mají zásadní význam pro zajištění důstojnosti na pracovišti, předcházení nehodám a podporu sociální udržitelnosti tohoto odvětví;
49. zdůrazňuje, že modernizace, dekarbonizace a transformace energetiky by měly rovněž přispět k hospodářské životaschopnosti, pracovním příležitostem a konkurenceschopnosti odvětví rybolovu EU a nesmí ohrozit ziskovost tohoto odvětví ani strategickou potravinovou autonomii EU;
50. zdůrazňuje, že investice do přizpůsobení plavidel, digitálních nástrojů a kapacit pro uchovávání produktů rybolovu na palubě mohou pomoci snížit provozní náklady a emise, zlepšit kvalitu produktů a zvýšit tržní hodnotu úlovků za předpokladu, že úsilí o splnění stanovených cílů bude podpořeno vědecky podloženou a koordinovanou správou napříč regiony a veřejným a soukromým financováním a dobře prosazovanými tržními nástroji;
51. opakuje, že na modernizaci, dekarbonizaci a transformaci energetiky v oblasti rybolovu je třeba pohlížet jako na součást širší strategie pro pobřežní a námořní rozvoj, včetně územního plánování námořního prostoru, zachování biologické rozmanitosti, zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a zavádění energie z obnovitelných zdrojů; zdůrazňuje, že je zapotřebí vyvážený a koordinovaný přístup, aby se zabránilo marginalizaci rybářských komunit; zdůrazňuje potenciál pro pozitivní synergie mezi udržitelným rybolovem, ochranou oceánů, čistou energií a místním rozvojem, jsou-li řízeny prostřednictvím holistických, inkluzivních, vědecky podložených a územně přizpůsobených rámců;
52. poukazuje na to, že nedávná zpráva¹⁸ ze semináře Parlamentu navrhuje, aby budoucí nástroje na podporu rybolovu uvažovaly o méně omezujících podmínkách pro podporu prvního porážení

---

¹⁸ Parlament, „Workshop on the future of the EU fishing fleet – First assessment of Member States’ ENRAF programmes for 2021–2027“ (Seminář o budoucnosti rybářského loďstva EU – první posouzení programů členských států v rámci ENRAF na období 2021–2027), tematická sekce Strukturální politika a politika soudržnosti, 19. listopadu 2024.

rybářského plavidla, obnovu nebo výměnu motoru a zlepšení plavidel vyžadujících dodatečnou tonáž, a zároveň uplatňovaly omezení s cílem zabránit nadměrné kapacitě nebo nadměrnému rybolovu na úrovni jednotlivých skupin loďstva nebo celého vnitrostátního loďstva; zdůrazňuje, že jednotlivá rybářská plavidla by zároveň měla mít možnost přizpůsobit se hospodářským, environmentálním a sociálním potřebám;

53. vyzývá proto k revizi ustanovení o způsobilosti, která jsou v současné době stanovena v člancích 13, 17, 18 a 19 ENRAF, s cílem umožnit veřejnou podporu modernizace nebo výměny plavidel výhradně za účelem zlepšení bezpečnosti, pracovních a životních podmínek, energetické účinnosti a přijetí udržitelných rybolovných technik; zdůrazňuje, že tato podpora by neměla vést ke zvýšení rybolovné kapacity či intenzity rybolovu a měla by být podmíněna dodržováním přísných environmentálních a sociálních norem a zároveň by měla zajistit hospodářskou životaschopnost a generační obměnu, zejména v nejvzdálenějších regionech a pobřežních oblastech, kde posouzení loďstva ukazují, že intenzita rybolovu je v rovnováze s dostupnými zdroji;
54. trvá na tom, že je třeba provést přezkum ENRAF v polovině období a cílený přezkum pravidel společné rybářské politiky a příslušných pokynů s cílem vyhovět prostorovým a konstrukčním požadavkům na skladování alternativních paliv, energii a pohonné systémy a učinit rámec pro státní podporu pružnějším, pokud jde o výstavbu a modernizaci plavidel; vyzývá ke zřízení zvláštního fondu pro mimořádné události s cílem urychlit obnovu loďstva, a umožnit tak realistický přechod na technologie čisté energie;
55. zdůrazňuje, že je naléhavě nutné řešit nedostatek pokrytých pracovních prostor, hygienických zařízení, odpovídajících odpočívadel a bezpečnostního vybavení, který v současné době postihuje mnoho malých a řemeslných plavidel; konstatuje, že stávající definice rybolovné kapacity EU nerozlišují mezi provozními oblastmi plavidla a oblastmi určenými ke zlepšení sociálních a bezpečnostních podmínek na palubě; zdůrazňuje, že to odrazuje od investic do zásadních modernizací, jako jsou chráněné pracovní prostory, odpočívadla a hygienická zařízení, které jsou klíčové pro zajištění důstojných pracovních a životních podmínek; vyzývá Komisi, aby našla řešení, které by vyvážilo potřeby pracovníků v odvětví rybolovu s potřebou zajistit, aby se nezvyšovala rybolovná kapacita loďstva EU, zejména vyloučením „sociální a bezpečnostní“ tonáže z výpočtu rybolovné kapacity;
56. vyzývá Komisi, aby za tímto účelem a při zachování rámce a omezení, které brání nadměrnému rybolovu, provedla hloubkový přezkum ukazatelů, které měří rybolovnou kapacitu a dopad rybolovu;

57. zdůrazňuje, že transformace energetiky v odvětví rybolovu vyžaduje značné investice, což není vždy proveditelné pro malé podniky, které se spoléhají výhradně na běžné zdroje; vyzývá Komisi, aby z dekarbonizace učinila prostředek na podporu životaschopnosti pobřežního rybolovu v EU a aby zvažila dočasné a individualizované zvýšení stropu podpory de minimis v odvětví rybolovu a akvakultury s cílem podpořit zavádění nízkoemisních technologií, udržitelnou obnovu loďstva a/nebo přizpůsobení a energetickou účinnost v celém dodavatelském řetězci, a sice ve spolupráci s odborníky v této oblasti loďstva za účelem stimulovat investice;

Vývoj a zavádění lovných zařízení

58. zdůrazňuje, že inovace v oblasti lovných zařízení a technik rybolovu by měly být založeny na nejlepších dostupných vědeckých důkazech a měly by se řídit jasnými environmentálními cíli, což přispěje ke zlepšení selektivity, snížení vedlejších nebo náhodných úlovků, minimalizaci rizik ztracených a opuštěných lovných zařízení, optimalizovaným trasám plavidel, hospodářským přínosům a menšímu dopadu na mořská stanoviště; zdůrazňuje potřebu cílených veřejných a soukromých investic a regulační podpory na rozvoj vývoje, testování a rozšiřování lovných zařízení, která zlepšují jak ekologické výsledky, tak provozní životaschopnost udržitelných loďstev;
59. vyzývá Komisi, aby podporovala inovace prostřednictvím investic do zvýšení selektivity lovných zařízení, zlepšení přístavní infrastruktury a modernizace rybářských plavidel s cílem zlepšit zdraví, bezpečnost a pracovní podmínky, zvýšit energetickou účinnost, snížit emise a zvýšit kvalitu úlovků;
60. připomíná, že při vývoji a zavádění inovativních lovných zařízení a technik je třeba dodržovat zásadu předběžné opatrnosti; zdůrazňuje, že při vývoji a zavádění inovativních lovných zařízení a technologií je nezbytné podporovat ekosystémový přístup s cílem snížit vedlejší úlovky, minimalizovat náhodné úlovky, snížit vliv na mořské dno a zlepšit palivovou účinnost; zdůrazňuje, že pilotní projekty a experimentální rybolov by měly zůstat omezeny, pokud jde o dobu trvání a počet plavidel, s cílem vyzkoušet nová lovná zařízení a technologie pohonu a zajistit, aby nedošlo k rozsáhlému zavádění, dokud nebudou vědecky, nezávisle a plně posouzeny jejich environmentální, sociální a hospodářské dopady a neprokáže se, že jsou bezpečné a udržitelné;
61. zdůrazňuje, že je naléhavě nutné investovat do rybolovných technologií, které snižují nežádoucí úlovky, zlepšují selektivitu a minimalizují narušení ekosystémů, a zavádět je; zdůrazňuje, že je třeba dále usnadnit technologickou transformaci v tomto odvětví, a sice časově efektivnějším způsobem a na základě technologické neutrality a spolehlivých vědeckých důkazů, včetně všech aspektů

udržitelosti; vyzývá k tomu, aby rozhodovací procesy, jež se týkají schvalování lovných zařízení, způsobilosti k financování a regulační flexibility, byly založeny na nejlepších dostupných vědeckých poznatcích, byly v souladu se všemi příslušnými politikami a předpisy a přispívaly ke všem třem pilířům udržitelnosti;

62. vyzývá Komisi, aby zohlednila specifika každé mořské oblasti i regionální rozdíly, posílila regionalizaci a přizpůsobení víceletých plánů řízení v souladu s těmito cíli selektivity a upřednostnila používání lovných zařízení, která mají menší dopad na ekosystémy, a to v úzké spolupráci s poradními výbory a ve spolupráci s místními loďstvy, s přihlédnutím k socioekonomickým dopadům a změně klimatu;
63. zdůrazňuje, že v budoucím víceletém finančním rámci je třeba mít zvláštní rozpočtové položky na financování výzkumu v oblasti dekarbonizace a transformace energetiky, například v rámci Evropského fondu pro konkurenceschopnost a programu Horizont Evropa;
64. zdůrazňuje, že rozsah, v jakém lze vědecké inovace přenést na rybáře, může být ztížen rizikem ztráty příjmů pro odborníky během experimentálních fází; vyzývá Komisi, aby zvážila finanční podporu na zmírnění tohoto rizika a urychlila zavádění selektivnějších lovných zařízení, jež mají menší dopady;
65. uznává rostoucí přínos rybářů k opatřením v oblasti klimatu a ochrany životního prostředí prostřednictvím činností, jako je sběr odpadu v moři, včetně ztracených nebo opuštěných lovných zařízení; zdůrazňuje, že tato úloha by měla být povzbuzována a podporována prostřednictvím cílených pobídek, odpovídající přístavní infrastruktury i vytváření doplňkových toků příjmů spojených s cíli oběhového hospodářství; zdůrazňuje, že podpora ekologického přínosu rybářů pomáhá posílit společenskou přijatelnost tohoto povolání, podtrhuje jejich úlohu strážců moře a přispívá k širším cílům udržitelnosti a obnovy moří;
66. vyzývá Komisi, aby namísto přijetí univerzálního přístupu zajistila inkluzivní zapojení všech příslušných zúčastněných stran, včetně drobných rybářů, organizací producentů a pobřežních komunit, do navrhování, vývoje a hodnocení inovativních lovných zařízení; zdůrazňuje, že participativní správa posiluje legitimitu, praktičnost a přijímání pravidel a zároveň umožňuje začlenění místních ekologických znalostí a žité zkušenosti;
67. vyzývá k tomu, aby veřejné politiky a nástroje financování upřednostňovaly podporu rybářů a komunit, kteří používají udržitelná zařízení a postupy, které přispívají k zachování biologické rozmanitosti a dlouhodobé stability zdrojů; zdůrazňuje, že uznání a podpora udržitelných technik a ekosystémového přístupu

k rybolovu má zásadní význam pro zajištění odolnosti pobřežních komunit, zachování tradičních znalostí a podporu spravedlivé a inkluzivní transformace v tomto odvětví;

68. vyzývá k integraci detekčních systémů založených na umělé inteligenci s cílem podpořit selektivní rybolovné postupy, zlepšit informace o úlovcích a snížit nežádoucí úlovky; domnívá se, že kombinace inteligentních technologií s inovativními zařízeními může zvýšit selektivitu a environmentální výkonnost;
69. zdůrazňuje, že řízení lovných zařízení a technik rybolovu by mělo být založeno na inkluzivních a adaptivních rámcích správy, které odrážejí rozmanitost loďstev, přímořských oblastí a rybolovných postupů v celé EU, a poukazuje na to, že je důležité zajistit, aby tento regulační rámec byl jasný, předvídatelný a s dlouhodobými politickými cíli; zdůrazňuje, že je třeba posílit spolupráci mezi vědci, rybáři a příslušnými orgány při vývoji, testování a hodnocení nových lovných zařízení a podporovat vzájemnou důvěru a sdílenou odpovědnost za udržitelné výsledky; vyzývá k časově účinným rozhodovacím procesům, které jsou transparentní, participativní a schopné integrovat vyvíjející se sociálně-ekologickou realitu v praxi;
70. zdůrazňuje, že je třeba zlepšit měření intenzity rybolovu prostřednictvím nástrojů řízení, které nejsou založeny pouze na počtu dní na moři, a začít zohledňovat skutečný čas, během něhož je zařízení používáno k lovu – „dobu ponoření“ nebo „aktivní rybolov“; vyzývá proto k případnému přezkumu definic „rybolovných činností“ v právních předpisech EU, aby lépe odrážely rozdílné provozní vlastnosti lovných zařízení a pomohly zajistit spravedlivější a účinnější řízení intenzity rybolovu;
71. podporuje pilotní projekty a zdůrazňuje jejich význam jako demonstračních projektů v oblasti inovací i jako odrazových můstků k dosažení úrovně technologické vyspělosti, která je nezbytná k získání potřebných schválení a k připravenosti na komercializaci a zavádění ve větším měřítku; vyzývá k monitorování nejúčinnějších pilotních projektů, aby se zabránilo zdvojování předložených projektů, či neúspěchu projektů, které jsou i tak účinné;
72. poukazuje na to, že rybáři mohou při účasti na pilotních projektech utrpět ztráty úlovků a příjmů; zdůrazňuje, že uplatňování pravidel ENRAF na pilotní projekty omezuje některé experimenty v praxi; vyzývá Komisi, členské státy a regionální orgány, aby rozvíjely využívání „živých laboratoří“ s cílem sladit inovace s místními iniciativami, a umožnit tak praktické testování za účelem zajistit, aby příchozí inovace fungovaly v praxi a nepředstavovaly pro toto odvětví zbytečnou zátěž;

73. vyzývá k vytvoření společného rámce EU pro označování a sledovatelnost, který spotřebitelům a kupujícím umožní identifikovat produkty rybolovu, které splňují přísné environmentální, hygienické a sociální normy;
74. zdůrazňuje, že úspěch ekologické a digitální transformace v odvětví rybolovu, včetně jeho dekarbonizace a transformace energetiky, závisí na dostupnosti kvalifikovaných a dobře vyškolených pracovníků; vyzývá k lepšímu využívání stávajících programů EU, jako je Erasmus+, Evropský sociální fond plus a ENRAF, na podporu formální i neformální odborné přípravy v oblasti bezpečnosti při práci, digitálních nástrojů, environmentálního povědomí i udržitelných rybolovných technik; zdůrazňuje, že je důležité uznat a financovat odbornou přípravu, jež je potřebná k zavádění a používání nových technologií a motorů, a praktické dovednosti získané na základě zkušeností i usnadnění mezigeneračního přenosu znalostí; zdůrazňuje, že odborná příprava by měla být nepřetržitá, inkluzivní i přizpůsobená vyvíjejícím se potřebám rybářů a pobřežních komunit, zejména v odlehlých a strukturálně znevýhodněných oblastech;
75. zdůrazňuje potenciál odvětví akvakultury, chovu měkkýšů a pěstování řas pro snížení uhlíkové stopy našeho potravinového systému; vítá stále častější nízkouhlíkové postupy, jako jsou udržitelná krmiva a používání dekarbonizovaných člunů, a vyzývá tudíž k tomu, aby byly tyto technologie v zemědělských podnicích tam, kde je to vhodné, vyvíjeny ve větším měřítku; zdůrazňuje, že budoucí vývoj by měl upřednostňovat udržitelné producenty akvakultury, kteří se vyhýbají poškozování mořské biologické rozmanitosti a zároveň vytvářejí socioekonomické přínosy pro pobřežní komunity;
76. je toho názoru, že vytvoření společné politiky v oblasti akvakultury na stejném základě jako společná rybářská politika a přijetí kvantifikovaných cílů pro rozvoj akvakultury může odpovídajícím způsobem přispět k dobře uváženému procesu dekarbonizace a transformace energetiky pro modrou ekonomiku EU;
77. zdůrazňuje význam jasného a soudržného právního rámce s měřitelnými kritérii a ukazateli udržitelnosti pro řízení a sledování rozvoje akvakultury v EU, včetně lepšího územního plánování námořních prostor; vyzývá proto ke zvýšení investic i politik na podporu udržitelné mořské a vnitrozemské akvakultury, chovu měkkýšů a pěstování řas jako nedílné součásti evropské strategie pro nízkemisní modrou ekonomiku a ke zvýšení odolnosti akvakultury vůči dopadům změny klimatu;

o

o o

78. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.